

Gäller för: VE Ögon ÖNH Käk Log

Giltig från: 2025-05-26

Innehållsansvar: Lena Kovalchuk, (oleko1), Specialistläkare

Giltig till: 2027-05-26

Granskad av: Lena Kovalchuk, (oleko1), Specialistläkare

Godkänd av: Cecilia Andersson, (cecan1), Verksamhetschef

Ögonoperationer - infektionsprofylax

Förändringar sedan föregående version

Förlängd giltighetstid.

Bakgrund och syfte

Riktlinjer för kataraktoperatörer och sköterskor på ögonoperation.

Utförande

Gråstarrsoperation:

Peroperativ infektionsprofylax

Apt, Isenberg m fl har i en serie artiklar påvisat god effekt av Povidone, joderad 5 % som profylaktiskt, preoperativt antisepticum både som enskild behandling och som komplement till sedvanlig antibiotikabehandling lokalt. Antalet kolonier av de vanligaste bakterierna minskas radikalt med en kombinerad behandling.

Ögondroppar Povidone joderad 5 % ges i aktuellt öga innan preoperativ tvätt med Klorhexidinlösning 0,5 mg/ml. 1 droppe Povidone joderad 5 % droppas upp till respektive ned till på konjunktiva. Patienten uppmanas att ändra blickriktning för att förbättra spridning av medlet. Efter några minuter när ögonhålduk och blefarostat är satta spolas ögat med BSS. Povidone joderad 5 % i högre koncentrationer och längre kontakttid kan tänkas vara epiteltoxiskt men angiven dosering har inte visat några skador på epitel eller endotel.

Povidone Minims eller flaska tillhandahålls av apoteket. Öppnad flaska är hållbar 1 dag.

Referens:

Apt, Isenberg m fl: Chemical Preparation of the Eye in Ophthalmic Surgery I-V. Arch Ophthalmol 1983-1984.

Klorhexidinlösning 0,5 mg/ml används vid preoperativ tvätt.

Vid allergi mot Povidon/jod skölj ögat med Klorhexedinlösning 0,5 mg/ml.

Innan operationsslut ges intrakameralt:

- 1) Standard: Cefuroxim 10 mg/ml. Alternativt *)Vigamox 1 mg/ml.
- 2) Högrisk ögon ges tillägg med: *)Doktacillin 0,1 ml (å 1 mg/ml).

Högrisk indikation t ex:

- Bilaterala operationer samma dag.
 - Enögdhet, eller mycket dålig syn på andra ögat.
 - Komplicerade operationer, kommunikation mellan främre och bakre segmentet.
 - Patienter som tros ha mycket svårt med att sköta hygien.
- 3) ESBL - *)Vigamox (moxifloxacin)
 - 4) MRSA - *)Vancomycin

*)= blandning sker efter ordination

Spädningsinstruktion

A) Aproxam (=Cefuroxim 10 mg/ml)

Läkemedlet blandas av sjuksköterska.

Läkemedlet är hållbart i max 5 timmar efter blandning. Det används 1 flaska per operationssal på förmiddagen respektive eftermiddagen.

Läkemedlet är ljuskänsligt, ska därför förvaras mörkt på operationssalen.

Ta fram:

- 1 st flaska Aproxam 50 mg.
- 1 st Natriumklorid (NaCl) 9 mg/ml, 10 ml.
- 1 st 5 ml-spruta.
- 1 st uppdragningskanyl (rosa).

Spädningsinstruktion:

- Kontrollera att ”flip-off”-locket är intakt och avlägsna det.
- Desinficera ytan på gummiproppen.
- Dra upp 5 ml NaCl.
- Spruta ner 5 ml NaCl i Aproxamflaskan.
- Skaka försiktigt. Det ska vara en färglös till gulaktig lösning, fri från synliga partiklar.
- Koncentrationen blir 10 mg/ml.
- Märk flaskan med innehåll, styrka, datum, klockslag och signatur.

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

- Inför varje operation dras sterilt i en 1 ml-spruta med filterkanyl upp 0,3–0,4 ml Aprokamlösning (10 mg/ml). Rekommenderad dos intrakameralt 0,1 ml (= 1 mg).

B) Doctacillin 1 mg/ml (=Ampicillin)

Doctacillin 1 g/flaska = 1000 mg/flaska

1 st 10 ml-spruta

Stamlösning:

1. Dra med en 10 ml spruta upp **5 ml NaCl 9 mg/ml** ur vardera glasflaska = **10 ml NaCl 9 mg/ml i sprutan**. (45 ml kvarstår i varje flaska).
2. Spruta ner 10 ml NaCl 9 mg/ml i flaskan med pulver **Doctacillin 1 g**. Löses väl. Koncentrationen blir **100 mg/ml**.
3. Dra med 10 ml spruta upp **5 ml Doctacillin 100 mg/ml** och spruta ner i en av glasflaskorna med **45 ml NaCl 9 mg/ml**. Koncentrationen blir **10 mg/ml**. (Denna flaska ska sedan förvaras i kyl).
4. **Injektionslösning:** Dra upp **5 ml Doctacillin 10 mg/ml** och spruta ner i andra glasflaskan med **45 ml NaCl 9 mg/ml**. Koncentrationen blir **1 mg/ml** (förvaras i rumstemperatur).

Märk flaskorna med innehåll, styrka, datum, klockslag och signatur.

Patienten ska ha 0,1 ml av injektionslösningen Doctacillin 1 mg/ml.

Lösningarna är hållbara i rumstemperatur 5 timmar och i kylskåp 24 timmar.

Lösningarna kastas vid dagens slut.

C) Vigamox 1 mg/ml (= Moxifloxacin) intrakameralt som profylax vid kirurgi i ögats främre segment.

1 flaska Vigamox ögondroppar 5 mg/ml, lösning 5 ml.

1 st Natriumklorid 9 mg/ml.

1. Dra med en 1 ml spruta upp 8 ml NaCl 9 mg/ml.
2. Dra i en annan spruta med kanyl upp 2 ml Vigamox 5 mg/ml.
3. Spruta ner 2 ml Vigamox 5 mg/ml i sprutan med 8 ml NaCl 9 mg/ml.
4. Blanda väl. Förslut. Koncentrationen är 1 mg/ml. Märk sprutan med innehåll, styrka, datum, klockslag och signatur.

Dra upp sterilt från sprutan.

Patienten ska få **0,2 ml** av injektionslösningen Vigamox 1 mg/ml vilket motsvarar 0,2 mg helst i kapseln vid ingreppets slut.

Vancomycin 10 mg/ml.

Vancomycin substans 500 mg/flaska.

NaCl 9 mg/ml.

1. Vancomycin 500 mg löses i 5 ml NaCl 9 mg/ml = 100 mg/ml.
2. Dra med en 10 ml-spruta upp 9 ml NaCl 9 mg/ml.
3. Dra upp 1 ml av Vancomycinlösningen 100 mg/ml och spruta ner i sprutan med 9 ml NaCl 9 mg/ml. Koncentrationen är 10 mg/ml. Märk sprutan med innehåll, styrka, datum, klockslag och signatur.

Dra upp sterilt från sprutan.

Injicera 0,1 ml = 1 mg av denna (nu 2 gånger spädda) lösning.

Evisceration/enukleation:

Lös 750 mg Zinacef i 6 ml sterilt vatten = 125 mg/ml.

Dra 0,2 ml = 25 mg Zinacef i spruta för ev. injektion parabolbart vid operationens slut. Vid enukleation med Medporeimplantat eller liknande läggs implantatet i ovanstående lösning strax före implantation.

Trabekulektomi/suturering av IOL/ICCE/ECCE:

Droppa Oftaquix preoperativt. Ge antibiotika intrakameralt som vid gråstarrsoperation vid operationens slut.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Ögon ÖNH Käk Log

Innehållsansvar: Lena Kovalchuk, (oleko1), Specialistläkare

Granskad av: Lena Kovalchuk, (oleko1), Specialistläkare

Godkänd av: Cecilia Andersson, (cecan1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9725-959466179-77

Version: 11.0

Giltig från: 2025-05-26

Giltig till: 2027-05-26